

набуття знань про негативний вплив явищ та подій суспільства. Успішність профілактики залежить від соціальної політики, діяльності установ освіти, охорони здоров'я, роботи правоохоронних органів і працівників культури, засобів масової інформації тощо [3].

Список використаних джерел

1. Кузьмінський А. І. *Методика підготовки та проведення диспуту* [Електронний ресурс] /А. І. Кузьмінський. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/glavy/49034-2221-u-chomu-sutnst-disputu-yaka-metodika-yogo-pdgotovki-ta-provedennya.html>
2. Максименко С. Д. Практика психологічного обґрунтування заходів пропагування серед молоді здорового способу життя / С. Д. Максименко, О. М. Кокун. – 2010. – №8. – С.11-14.
3. Титаренко Т. М. Формування в молоді настанов на здоровий спосіб життя / Т. М. Титаренко, Л. А. Лепіхова, О. Я. Кляпець – Київ, 2006. – 123 с.

МАТІЙКО О.В.,
РЕГО Г.І.,

Мукачівський державний університет, Україна

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

На думку Л. Божович, Л. Венгера, Л. Виготського, О. Леонтєєв, М. Лісіної, Д. Ельконіна, З. Рубінштейна та ін., перші роки життя дитини є найбільш чутливими для соціального, інтелектуального та особистісного розвитку. У цей час у дитини формується самосвідомість, форми міжособистісної взаємодії, моральні та соціальні норми та закладаються перші уявлення про себе. Саме у цей період розвитку особистості під впливом осіб, з якими у дитини відбувається безпосередня взаємодія (сім'я, заклад дошкільної освіти, оточення) формується та розвивається базисна довіра до світу, що впливає на їх відкритість до соціальних впливів, готовність сприймати інших та взаємодіяти з ними, відбувається процес їх соціалізації [1]. Також, на формування соціального характеру дитини, засвоєння різних соціальних ролей та інших соціально-типових проявів особистості впливає місце проживання та спосіб її життя [2; с.18].

Заклад дошкільної освіти – це провідна соціальна інституція, де дитина дошкільного віку отримує не тільки елементарні знання, уміння, навички поведінки в соціальному середовищі, а й набуває основи життєвої компетентності.

Соціалізація дітей дошкільного віку тривалий і багатоплановий процес який залежить від виховного мікросоціуму. Якщо оточення в якому перебуває дитина надає позитивні культурні зразки, соціально-моральні цінності, дитина пропускаючи їх через свідомість, почуття і переживання, освоює соціальний досвід, соціокультурну норму життя суспільства.

Дослідники В.Абраменкова, Л.Варяниця, Н.Іванова, І.Кон, Д.Фельдштейн та ін. виділяють роль дитячого колективу як, показника та чинника становлення і розвитку дитячого співтовариства. Стверджують, що тільки в дитячому середовищі

може відбуватися успішна соціалізація дитини. Завдяки дитячому колективу дитина знаходить свою сутність, створює свій світ, що відрізняється від світу дорослих завдяки тому, що вона активно спілкується і обмінюється інформацією.

Фактори соціалізації можуть бути зовнішні, що визначають зміст і форму соціалізації дошкільнят, вектори їх подальшого розвитку (сім'я, заклади дошкільньої освіти, культура і релігія соціальної групи тощо) та внутрішні (індивідуальні особливості дитини).

Соціальний розвиток дітей дошкільного віку включає процес засвоєння дітьми цінностей, традицій і культури соціуму, у процесі якого діти навчаються жити за певними правилами і враховувати норми поведінки.

Особливе місце у вихованні підростаючого покоління, займає правове виховання як визначальний чинник формування духовності, громадянськості, а також естетичної, трудової, економічної та правової культури. Воно не тільки зміцнює життєву позицію особистості, але, й стимулює її громадянську активність, загострює почуття непримиримості щодо негативних явищ.

Важливо, щоб отримані знання знадобилися дитині в реальному житті, сприяли розвитку її самостійності, формували творче ставлення до життя [3].

Основи правової свідомості закладаються ще в ранньому дитинстві через родинно-побутову культуру та колектив однолітків у дитячому садку. У дитини формуються перші уявлення про морально-правові цінності, закономірності, правові взаємовідносини між членами родини, усвідомлення своїх «прав та обов'язків» як члена родини [4]. Основною метою правового виховання є надання дитині необхідних їй в житті юридичних знань, формування досить високого рівня правової культури.

Для того щоб особистість дитини розвивалася гармонійно вихователю слід спиратися на цілісну систему методів, які впливають на формування соціального статусу дитини. До них відносять ігрову діяльність, оскільки, у грі діти приміряють на себе різні соціальні ролі, які дають їм відчувати себе повноправними членами суспільства; дослідницьку діяльність, оскільки, це збагачує досвід дитини, дозволяючи йому знаходити рішення самостійно; предметну діяльність, що дає можливість дитині пізнавати навколишній світ і задовольняє її пізнавальні інтереси; та комунікативну діяльність, оскільки, вона допомагає дитині знайти емоційний контакт з дорослим, отримати його підтримку та оцінку [5].

Отож, завданням вихователів є виростити компетентну особистість, здатну самостійно приймати рішення, визнавати свої помилки, відстоювати свою гідність, реалізовувати природні можливості.

Список використаних джерел

1. Грицишина Т.І. Соціалізація дітей старшого дошкільного віку як соціально-педагогічна проблема // Освіта та розвиток обдарованої особистості. Наука – практиці. №5 (48) /05/ 2016. – С.12-15.
2. Мельник Н.І. Соціалізація дітей дошкільного віку на засадах групової взаємодії у різновікових групах // Освіта та розвиток обдарованої особистості. Наука – практиці. №5 (48) /05/ 2016. – С.17-20.

3. Методичні рекомендації на тему «Правова освіта дітей дошкільного віку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://korsundruzhba.ck.ua/metodichna-br-skrin-ka/metodychni-rekomendatsii/482> -metodychni-rekomendatsiyi-shchodopravovoho-vykhovannya
4. Колосова Олена Вікторівна Роль громадянсько-правових цінностей у патріотичному вихованні старших дошкільників. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.vspu.net/handle/123456789/2778>
5. Колосова Олена Вікторівна Роль громадянсько-правових цінностей у патріотичному вихованні старших дошкільників. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.vspu.net/handle/123456789/2778>

МАЦІКАНИЧ Н. І.,
ТЕЛИЧКО В.Ф.,
Мукачівський державний університет, Україна

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ВОКАЛЬНОЇ ШКОЛИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Вокальне мистецтво Закарпаття представлено творчістю багатьох професійних виконавців: Г. Ціполи. М. Зубанич. П. Матія, Н. Підгородської, О. Ільницької-Хархаліс, С. Гіги, І. Поповича, О. Славної та багатьох інших. Їхнє мистецтво різноманітне і жанрово, і тематично, і стилістично. Але все ж таки тут є і багато спільного. Однією із таких спільних ознак є наслідування кращих європейських традицій, любов до академічної музики та народної пісні [1].

Ми можемо виокремити три основні напрямки розвитку вокального мистецтва на Закарпатті, що на даний момент активно розвиваються – академічне вокальне мистецтво, народна пісня та естрадний спів. Кожен з цих напрямків має своїх яскравих представників. Академічний та народний напрямки розвивались паралельно та тісно переплетені між собою. Народні пісні в обробці закарпатських композиторів становлять значну частку творчого репертуару представників академічного напрямку. Аналіз творчості найяскравіших представників закарпатської вокальної школи (П. Матій, Н. Підгородська, М. Зубанич) дозволяє виокремити спільні для них риси, а саме чудову професійну академічну освіту, неперевершене володіння голосом, його тембровою палітрою, досконалу вокальну техніку, поєднання класичного академічного репертуару з кращими зразками закарпатської народнопісенної творчості. Опора на національну народнопісенну основу є яскравою визначальною рисою представників закарпатської вокальної школи.

До представників вокальної школи, у творчості яких домінуючим є народнопісенне начало, а народна пісня складає ліву частку репертуару слід віднести Клару Лабик, Віру Баганич, Михайла Ходанича, Віктора Даня та інших. Володіючи від природи чудовими голосами, маючи хорошу професійну освіту, вони сконцентрували свою увагу саме на виконанні народних пісень, на збереженні та примноженні народнопісенних традицій Закарпаття [3]. Вони піднесли народну

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>